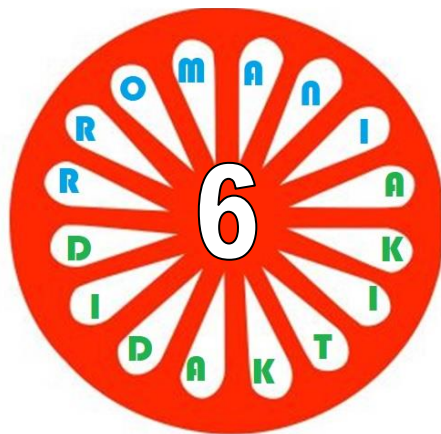

Colecția: Rromani didàktika

Numărul RED: 6

Autor: Ionel Cordovan

Titlul resursei educaționale:

E postpozicionàla grafème:

- ✓ i grafèma „q”;
- ✓ i grafèma „θ”;
- ✓ i grafèma „ç”.

q

θ

ç

Avizat în Consiliului Consultativ al disciplinei limba maternă rromani,
de la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Bihor, în data de 7
decembrie 2022

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „q”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „q”?

Kana NA SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „k”

q

~~n~~q → k

Sar xramosaras?

e čhavesqo lil

e čhavesqi bibi

e čhavesqe lila

e čhavesqe bibă

Sar drabaras?

e čhavesko lil

e čhaveski bibi

e čhaveske lila

e čhaveske bibă

I GRAFÈMA „q”

q

Sar drabaras/ phenas i grafèma „q”?

Kana SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „g”

nq → **g**

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

e çhavenqo kher → *e çhavengo kher*

e çhavenqi klàsa → *e çhavengi klàsa*

e çhavenqe khera → *e çhavenge khera*

e çhavenqe klàse → *e çhavenge klàse*

I GRAFÈMA „Q”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „k”

q

/q → k

O pučhipen

O amboldipen

Kas~~q~~o lil si nevo?

E čhaves~~q~~o lil si nevo.

Kas~~q~~i bibi si terni?

E čhaves~~q~~i bibi si terni.

Kas~~q~~e lila si neve?

E čhaves~~q~~e lila si neve.

Kas~~q~~e bibă si terne?

E čhaves~~q~~e bibă si terne.

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „q”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „g”

q

nq → g

O pučhipen

O amboldipen

Kas^qo kher si baro? → E čhaven^{nq}o kher si baro.

Kas^qi klàsa si bari? → E čhaven^{nq}i klàsa si bari.

Kas^qe khera si bare? → E čhaven^{nq}e khera si bare.

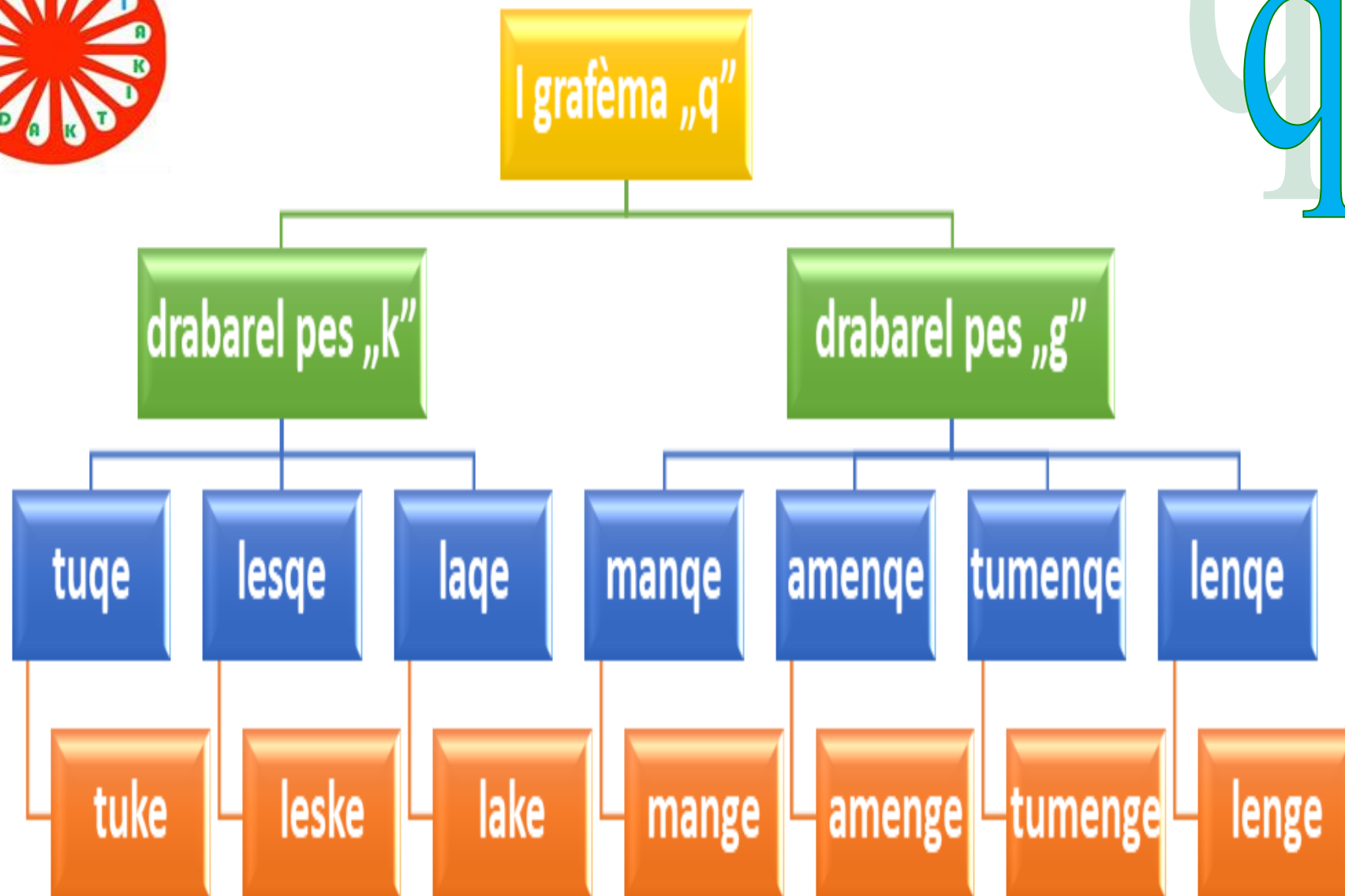
Kas^qe klàse si bare? → E čhaven^{nq}e klàse si bare.

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

q

I GRAFÈMA „θ”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „θ”?

Kana NA SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „t”

~~nθ~~ → t

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

and-o gav = gavesθe

gaveste

k-o manuś = manuśesθe

manuśeste

andar o veś = veśesθar

veśestar

kaθar i čhaj = čhajaθar

čhajatar

I GRAFÈMA „θ”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „θ”?

Kana SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „d”

nθ → d

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

and-e gava = gavenθe → gavende

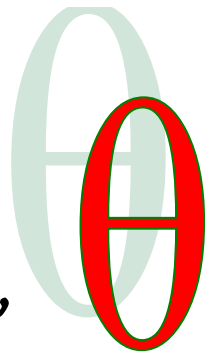
k-e manuša = manušenθe → manuśende

andar e veša = vešenθar → veśendar

kaθar e čhaja = čhajanθar → čhajandar

I GRAFÈMA „θ”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „t”

~~n~~θ → t

O pučhipen

O amboldipen

Kaj 3as ame?

Ame 3as gavesθe.

Kasθe kerel buti?

Vov kerel buti manuśesθe.

Kaθar avel o čhavo?

O čhavo avel veśesθar.

Kasθar avel i daj?

I daj avel čhajaθar.

I GRAFÈMA „θ”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „d”

nθ → d

O pučhipen

O amboldipen

Kaj zas ame?

Ame zas gavenθe.

Kasθe keren buti?

Von keren buti manušenθe.

Kajθar aven e čhave?

E čhave aven vešenθar.

Kasθar avel e daja?

E daja aven čajanθar.

I grafèma „θ”

drabarel pes „t”

drabarel pes „d”

tuθe

lesθe

laθe

manθe

amenθe

tumenθe

lenθe

tute

leste

late

mande

amende

tumende

lende

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

I grafèma „θ”

drabarel pes „t”

drabarel pes „d”

tuθar

lesθar

laθar

manθar

amenθar

tumenθar

lenθar

tutar

lestar

latar

mandar

amendar

tumendar

lendar

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „ç”

Sar drabaras/ phenas i grafèma „ç”?

Kana NA SI la anglal i grafèma „n”, drabaras la „s”

~~n~~ç → s

Sar xramosaras?

Sar drabaras?

e/le vurdoneça

e/ le vurdoneśa

e/le dadeça

e/le dadeśa

e/le rojaça

e/ le rojaśa

e/ le phenăça

e/ le phenăśa

~~nç~~ → s

O amboldipen

O chavo 3al e vurdoneça.

► O Florin si e dade₅ca.

► I çhaj xal e roj**a**ç**a**.

► I rakli avel la phenăța.

E postpozicionàla grafème

I GRAFÈMA „ç”

Kana si la anglal i grafèma „n”, drabarel pes „c/t”

nç → c/t

O pučhipen

O amboldipen

Soça zan e čhave? → E čhave zan e vurdonença.

Kaça si e rakle? → E rakle si e dadença.

Soça xan e čhaja? → E čhaja xan e rojança.

Kaça aven e raklă? → E raklă aven le phenănça.

©Rromani didàktika

E postpozicionàla grafème

I grafèma „ç”

drabarel pes „s”

drabarel pes „c/ț”

tuça

leça

laça

mança

amença

tumença

lença

tusa

lesa

lasa

manța

amența

tumența

lența